

Stres u stomatološkoj profesiji

Nataša Pejčić-Barač¹, Vanja Petrović¹, Ivana Ilić-Dimitrijević¹, Neda Perunović¹, Mia Rakić¹, Lidija Kruškonja²

1. Stomatološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

2. Dom zdravlja Rakovica

Uvod: Stres na random mestu je od strane Svetske zdravstvene organizacije proglašen svetskom epidemijom. Stres uzrokovan radom nastaje kada se poremeti ravnoteža između sopstvenih mogućnosti i zahteva okoline, što dovodi do lošeg psihičkog stanja. Činjenica je da je velika većina stomatologa smatra da su pod konstantnim stresom, koji je uzrokovan prirodom posla.

Cilj: Cilj je bio utvrditi učestalost i faktore rizika za pojavu stresa među stomatolozima.

Metodologija: Izvršen je pregled literature koja je za temu istraživanja imala uticaj stresa u stomatološkoj profesiji i faktore rizika kojima su stomatolozi izloženi. Pretraživani su radovi objavljeni u poslednjih deset godina u časopisima indeksiranim citatnim bazama Current Contents i Science Citation Index.

Rezultati: Literatura opisuje stomatologiju kao izuzetno stresnu profesiju. Studije ukazuju da 38% ispitivanih stomatologa oseća konstantnu brigu i anksioznost. Takođe 34% stomatologa ističe da osećaju psihičku i emocionalnu iscrpljenost. Čak 83% ispitivanih stomatologa smatra da je njihova profesija izuzetno stresna, dok skoro 60% smatra da je stomatološka profesija stresnija nego druge profesije.

Studije ukazuju da je visok nivo stresa u stomatologiji uzrokovan prirodom posla, kliničkim radom, nepovoljnim radnim uslovima, radom sa nervoznim i anksioznim pacijentima, radom koji neretko uzrokuje bol pacijentu, rad sa zahtevnim pacijentima, vremenskim pritiskom i ograničenjima, izloženosti promenama koje nužno nameću kontinuiranu edukaciju u cilju efikasnijeg obavljanja radnih zadataka, često i lošom atmosferom na radnom mestu, koja je uzrokovana problematičnim interpersonalnim odnosima. Kod mnogih stomatologa stresogeni faktori mogu uticati na opšte i mentalno zdravlje, mogu rezultovati oboljenjima kao što su sindrom izgaranja na poslu, klinička depresija, patološka anksioznost.

Zaključak: Adekvatna edukacija i priprema, još tokom studija stomatologije, nezanemarivanje simptoma i poteškoća na random mestu, adekvatno i pravovremeno reagovanje na prepoznavanje uzroka i njegovo otklanjanje ili ubalžavanje, su od ključne uloge u rešavanju ovog velikog problema u modernoj stomatologiji.

